

Beperkte aansprakelijkheid van de accountants? Dat is denkbaar!

In het kader van onze ontmoetingen met de politieke en de economische beleidsmakers, sprak André Bert, voorzitter van het IAB, samen met Micheline Claes, ondervoorzitter, en Eric Steghers, algemeen directeur, met Didier Reynders, vice-eersteminister en minister van Financiën.

IAB: Volgens de cijfers die uw kabinet publiceerde, is het aantal online belastingaangiften via Tax-on-web door particulieren tot 2 juli 2008 met meer dan het dubbele gestegen ten opzichte van vorig jaar. Bent u blij met die evolutie?

Didier Reynders: Dat is een record sinds de invoering van het systeem in 2003. Iets meer dan 296 400 particulieren dienden hun belastingaangifte via Tax-on-web in, tegen 206 000 vorig jaar. De burger kon daarvoor uit twee systemen kiezen: ofwel met de elektronische identiteitskaart, ofwel met behulp van een token. Het aantal aangiften met behulp van de elektronische identiteitskaart nam spectaculair toe (+ 300 %) tot meer dan 60 200. Via het systeem van de tokens kregen we 236 000 aangiften binnen, een stijging met 47 %. Voor mij is Tax-on-web dus een succes. Ik wil u eraan herinneren dat tot woensdag 2 juli om middernacht ongeveer 296 400 particulieren hun belastingaangifte hebben ingediend, dat was de uiterste datum voor de aangiften van particulieren.

IAB: Dat klopt, maar afgaande op de vaststellingen van een computerbedrijf dat gespecialiseerd is in het toezicht op websites, werd dat resultaat niet zonder slag of stoot behaald. Het grootste probleem is dat de website helemaal strop raakt op het einde van de indieningsperiode.

Het resultaat is dat de mensen niet meer binnen een redelijke termijn op de website geraakten.

Didier Reynders: Kijk, die grote drukte op de website, dat is eigenlijk hetzelfde als de vakantie-uittocht: we kunnen de snelwegen toch moeilijk zodanig groot maken dat er geen files meer zouden zijn op die ene dag dat iedereen met vakantie wil vertrekken! Met de elektronische belastingaangiften is dat net hetzelfde: als iedereen tot op het laatste moment wacht, is er een fileprobleem. Ik zeg dus duidelijk: iemand die zijn Tax-on-web aangifte moet invullen, doet dat het best zodra hij kan!

IAB: Laten we het even hebben over de onbeperkte aansprakelijkheid van accountants en belastingconsulenten. Denkt u dat het mogelijk is hun aansprakelijkheid te beperken, zoals het geval is voor onze confraters bedrijfsrevisoren?

Didier Reynders: Ik heb er principieel geen enkele moeite mee om beperkingen vast te leggen, zoals men in andere landen heeft gedaan en zoals ook de Europese Commissie dat aanbeveelt. Technisch is dat met andere woorden best denkbaar. Op politiek vlak daarentegen zal dat heel wat moeilijker liggen: alle meerderheidspartners zullen immers overtuigd moeten worden. We kunnen dit dossier het bes-

te vooruithelpen via een debat in het parlement. En daarvoor zullen er concrete voorstellen op tafel moeten worden gelegd en moeten er hoorzittingen komen. Op die manier zullen we tot een consensus komen. Ten tweede: als er een aansprakelijkheidsbeperking geldt, dan is het duidelijk dat de beroepsbeoefenaars voor hun plichten moeten worden gesteld. Ik denk dat die beperking niet mag gelden in geval van fraude of opzet. En het is duidelijk dat in een dergelijk geval het strafrecht zijn rol moet kunnen spelen.

IAB: In de strijd tegen het witwassen van geld is er een koninklijk besluit met dertien criteria waar wij het wel wat moeilijk mee hebben. Wij vrezen dat die dertien criteria slecht zullen worden toegepast. Als we die criteria naar de letter toepassen, volstaat het dat er geen btw-nummer op een factuur staat om een verdenkingsprocedure op te starten. Is dat niet overdreven?

Didier Reynders: Mijn kabinet, maar ook de CFI en de CBFA zijn van oordeel dat die dertien criteria complementaire criteria zijn. Maar de vorige minister van Justitie dacht daar klaarblijkelijk anders over. Daarom zou ik graag samen

met het kabinet van Justitie de functie en de toepassing van die criteria vastleggen. En om dat te kunnen vastleggen, moet er duidelijkheid zijn: als ik zeg dat die aanwijzingen complementair zijn, wat wil dat dan zeggen? Als één van die aanwijzingen zwaar doorweegt, dan mag het duidelijk zijn dat die aanwijzing zal tellen. Maar weegt een criterium wat lichter, dan lijkt het me duidelijk dat daar nog iets anders moet bijkomen. En als verscheidene aanwijzingen in dezelfde richting gaan, dan spreekt het uiteraard voor zich dat ze elkaar zullen aanvullen. Ik zou dat allemaal graag verduidelijkt zien. Maar dan liefst zonder een automatisch karakter aan die aanwijzingen toe te kennen. Ik sta daar des te meer achter omdat ik niet wil dat de CFI verdrinkt in irrelevante informatie. Weet u, wie een raad van bestuur wil overheersen of er een debat wil omzeilen, hoeft die raad van bestuur gewoon te overstelpen met massa's gegevens. En ik wil niet dat dat met de CFI gebeurt.

IAB: De beroepen van accountant en belastingconsulent zijn beschermd, in tegenstelling tot de activiteit die aan één van die beroepen verbonden is – namelijk dat van belastingconsulent. Is het niet jammer dat terwijl onze professionele mensen expertise hebben, examens

André Bert, voorzitter van het IAB, ontmoet minister Didier Reynders.

afleggen, een deontologie naleven en een verzekering afsluiten, zogenaamde experts of consultants precies hetzelfde werk doen maar dan zonder al die garanties?

Didier Reynders: Ik zou graag hebben dat daar in de sector zelf over wordt nagedacht. Ik denk niet dat alles te reglementeren valt: als ik een vriend af en toe wat advies geef over hoe hij zijn belastingaangifte moet invullen, denk ik niet dat ik daarmee aan oneerlijke concurrentie doe. Maar als ik dat voortdurend zou doen, dan zou dat wat anders zijn natuurlijk. Maar opnieuw, ik denk dat we er de definitie van het Wetboek van Koophandel nog eens op moeten nasaan. Het komt er in dit debat op aan eerder het beroep dan de activiteit te definiëren, anders verzeilen we in een eindeloos debat met de juridische sector.

IAB: In de pers wordt het systeem van notionele interesten bestempeld als een 'cadeau aan de bedrijven'. Ook vandaag nog willen sommigen het creëren van jobs als voorwaarde aan die stimulans verbinden. Anderen willen nieuwe antisubsidie bepalingen invoeren bovenop wat al bestaat. Met alle gevolgen van dien inzake rechtszekerheid en aangetast vertrouwen bij de investeerders. Wat vindt u daarvan?

Didier Reynders: Kijk, de Nationale Bank heeft de opdracht gekregen dat systeem te beoordelen. En die heeft een positief rapport opgesteld over de effecten van die maatregel, wat wilt u nog meer?

IAB: Maar uw critici beweren dat het rapport meldde dat de kosten van die maatregel in de toekomst nog zouden kunnen oplopen. Heeft u daar rekening mee gehouden?

Didier Reynders: De notionele interesten zijn een stimulans. En dus zijn ze er niet op gericht de belastingen te verhogen. Ik heb die notionele interesten voorgesteld omdat het politiek – helaas – niet mogelijk was de vennootschapsbelasting terug te brengen tot onder de grens van 30 %. Ik wil er overigens op wijzen dat wanneer het belastingtarief meer dan 1 % verschilt ten opzichte van het jaar voordien, er een koninklijk besluit nodig is om het nieuwe tarief goed te keuren. Als men dan toch rampscenario's wil aanvoeren, dan lijkt een tarief van 8 of 10 % mij in heel wat andere domeinen dan de notionele interesten grote problemen te zullen veroorzaken.

IAB: Het rapport van de Nationale Bank waarschuwde ook tegen eventuele afdrivingen van de fiscale optimalisering. Vormt dat een potentieel gevaar?

Didier Reynders: Weet u, ik heb de banksector gevraagd de teksten correct toe te passen en dus om geen al te gewaagde constructies voor te stellen. Ik vroeg dat al in 2005, u ziet dat we er al langer mee bezig zijn! Ik heb dit jaar een rondzendbrief laten goedkeuren die dat soort gedrag moet ontraden. Zodra we weet zouden hebben van fraude, zouden we niet aarzelen om sancties op te leggen. Maar tot nu toe hebben de critici van de notionele interesten nog geen enkel concreet fraudedossier op tafel kunnen leggen. Voor alle duidelijkheid, ik blijf voorstander van een verlaging van het nominale tarief van de vennootschapsbelasting. Dat zal het belang van de notionele interesten in de fiscale optimalisering voor een groot stuk doen afnemen.

IAB: Onlangs nog opperde u de idee om de aangroei- en getrouwheidspremies van het spaarboekje met elkaar te laten samensmelten...

Didier Reynders: Op spaarrekeningen zal binnenkort, naast een basistarief, maar één enkele premie van toepassing zijn, in plaats van de huidige aangroei- en getrouwheidspremie. Ik wil voor die samengevoegde premie trouwens een verplicht minimum invoeren. Er moet meer transparantie komen. Volgens mij zou er een premie moeten komen die op zijn minst 25 % van het basistarief bedraagt. Ik ben echter wel gekant tegen rekeningen met een basisrentevoet en een premie van 0,01 %, die in de praktijk weinig meer is dan een doekje voor het bloeden. Laten we niet vergeten dat de bedoeling van het gedefiscaliseerd spaarboekje het stabiliseren van een enorme geldmassa is (er staat meer dan 140 miljard euro op die boekjes); bij de Belgen is het spaarboekje immers nog altijd bijzonder populair. Voor alle duidelijkheid, de Staat is er niet bij gebaat dat die bedragen volatiel zijn. Daarom willen we een getrouwheidspremie behouden, ook al is dat in een samengesmolten vorm.

IAB: De huidig EU-voorzitter Nicolas Sarkozy wil dat er tegen het einde van het jaar een vergadering komt over de hervorming van het internationaal financieel systeem. Acht u dat mogelijk?

Didier Reynders: Elke discussie is meegenomen en alle contacten zijn positief. Velen stemmen er vandaag mee in om over een reglementeringsprogramma te praten en over een hervorming van het internationaal financieel systeem. Tot voor kort wilden de Britten niet over een herziening van de boekhoudnormen praten, maar uiteindelijk is het er toch van gekomen.

IAB: Maar kan er sprake zijn van een akkoord op internationaal niveau als zelfs de 27 EU-landen er nog niet in slagen op één lijn te komen?

Didier Reynders: Kijk, in 1999 al heb ik het toezicht op Europees niveau te berde gebracht. Jean-Claude Trichet, toen nog gouverneur van de Banque de France, wilde daar niets van weten. Ik stel vast dat de Europese Centrale Bank (ECB) in 2008, onder leiding van diezelfde Jean-Claude Trichet, daar niet meer tegen gekant is. Enkele weken geleden nog, tijdens de informele bijeenkomst van de Ecofinraad in Nice, stond ik vrijwel alleen met mijn steun aan supervisie op Europees niveau. We boeken binnen de EU vooruitgang met het door de Benelux geopperde voorstel van een maandelijkse bijeenkomst van de nationale toezichthouders. Dat toezichtsdossier is eigenlijk te vergelijken met wat er in Europa op monetair vlak is gebeurd: de Europese Centrale Bank is uiteindelijk een vergadering van de verschillende nationale banken.

IAB: Bent u tevreden over de opmaak van de begroting van 2009, en meer bepaald over de 1,2 miljard euro die de volgende indexering van de fiscale barema's zal kosten? Leuk voor de belastingbetaler, maar is dat wel houdbaar voor de Schatkist?

Didier Reynders: Ik heb mij sinds 1999 en mijn toetreding tot de federale regering ingezet voor de herinvoering van de barema-indexering. En ik blijf daar dit jaar werk van maken, ondanks de moeilijke budgettaire situatie.

IAB: Laten we het daar inderdaad eens over hebben...

Didier Reynders: De regering wilde de indexering verroegen vanwege de sterke inflatie van 5 % in 2008. Vorig jaar in oktober vond een eerste indexering van de barema's plaats. Die bedroeg 2 %. De tweede indexering, van 3 %, is gepland voor januari.

Concreet houdt dat in dat de bedrijfsvoorheffing zal dalen, waardoor het nettoloon zal stijgen. Voor mij is het duidelijk: er zit in de begroting geen enkele maatregel die de gezinnen zo veel zal opbrengen als de indexering van de fiscale barema's. En het is bovendien de enige maatregel die onmiddellijk van kracht wordt. Zo zullen de lonen minder snel in een hogere belastingsschijf terechtkomen. En de werknemers zullen niet zo snel méér belasting betalen.

IAB: Hoe staat het met uw voorstel om van vijf barema's – vijf belastingsschijven – over te gaan naar slechts drie barema's?

Didier Reynders: Dat is nog altijd actueel, ook al is dat voorstel niet opgenomen in de begroting van dit jaar. We zullen die vermindering van het aantal barema's vandaag niet als dusdanig kunnen verwezenlijken, maar er is vooruitgang. Geloof mij, de belastingsschijf van 25 % zal geleidelijk verdwijnen.

IAB: Dan rest er ons nog één vraag die veel mensen zich stellen: waarom heeft de overheid Fortis verkocht en Dexia beschermd?

Didier Reynders: Kijk, wie die twee dossiers kent, zal het u bevestigen: er was voor geen van beide banken een plan of een keuze. Er waren alleen twee heel verschillende situaties. Enerzijds bestond er in België geen wil om Dexia te nationaliseren, zoals die in Nederland voor Fortis wél bestond, en anderzijds heeft Dexia aandeelhouders die de kapitaalverhoging ondersteunden, terwijl de aandeelhouders van Fortis dat niet konden. Ik wil er bovendien nog eens op wijzen dat de liquiditeitswaarborg die de staat voor drie jaar aan Dexia heeft toegekend ook voor alle andere grote banken geldt, dus ook voor Fortis. En tegenover de kleine aandeelhouders van Fortis, die een winstdeelneming zouden moeten krijgen en ook nog, via een nog vast te leggen mechanisme, de door de staat gerealiseerde meerwaarde, herhaal ik dat er geen enkele staatsinterventie is geweest tussen het ogenblik waarop het Fortis-aandeel 30 euro waard was en het ogenblik waarop dat was gezakt naar 5 euro. De overheid heeft pas ingegrepen toen het aandeel tussen 4 en 5 euro noteerde! Nogmaals, het beste wat wij voor de aandeelhouders konden doen, was eerst de valorisatie van het aandeel redden door in te grijpen. Het kwam er in de eerste plaats op aan hen opnieuw een toekomstperspectief te bieden. ●